

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการบริหารกำกับ รักษาเสถียรภาพราคาเกลือทะเล
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๔/๒ ชั้น ๔ อาคาร ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร

ผู้มาประชุม

๑. นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายกานตพงศ์ รอดสิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนกลยุทธ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๓. นางสาวนัยนา จุลพันธ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ กรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๔. นายนพพล วงษ์วิจารณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๕. พ.จ.ต.สุระชัย นัตถรักษา	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๖. นายคทาวัธ บุญมา	ประธานสหกรณ์เกลือทะเลไทยเพชรบุรี สหกรณ์เกลือทะเลไทยเพชรบุรี	อนุกรรมการ
๗. นางสาวนันทมาส ทองปลี	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกลือทะเลไทย กรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๘. นางสาวแพรวพรรณ คงประโคน	ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศการผลิตปศุสัตว์และประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ และเลขานุการ

ผู้ประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๙. นายนิติรักษ์ เกากัน	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน	อนุกรรมการ
------------------------	--	------------

ผู้ร่วมประชุม

๑. นางสาวอินดี แก้วช่วย	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ กรมส่งเสริมสหกรณ์	
๒. นางสาวขวัญจรัสภรณ์ แซ่ลี้ม	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ กรมส่งเสริมสหกรณ์	

๓. นางสาวศรียา...

๓. นางสาวศรียา อนันต์ธนาล	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๔. นางสาวอมรรัตน์ เทพมลาพันธ์ศิริ	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๕. นายนคร จำปา	พนักงานวิเคราะห์งานสินเชื่อ ๙ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๖. นางสาวนุรฮัยนี หมุดงา	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ กรมส่งเสริมสหกรณ์
๗. นางสาวธารณ ภิญโญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๘. นางสาวสุพิชา วัฒนปรีชานนท์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๙. นางสาวสุนิสา ไค้งเฮง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐. นางสาวกมลรัตน์ สัมมาตรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๑๑. นางสาวอัมพรา ผัดโน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๑๒. นายวิชณุ เมืองทิพย์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๓. นางสาวชญาณี โพธิ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๔. นางสาวศิริวรรณ ตั้งวิวัฒนาธร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๕. นางสาวลัทธิกา ขนอม	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๖. นางสาวอรรวรา เดชสกุลไกร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๗. นางสาวอริสา จั่นเพชร	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๘. นางสาวณริศรา สุธา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

๑๙. นางสาวชยุดา คชนทรพรรค	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร
๒๐. นางสาวศุภักษร พิมพ์ปึง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร
๒๑. นางสาวอารีนา หะสาเมาะ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร
๒๒. นางสาวบุษรัตน์ มั่นศรี	เจ้าพนักงานธุรการ กรมส่งเสริมการเกษตร

ผู้ร่วมประชุมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒๓. นางสาวพิรุฬห์ลักษณ์ หีบแก้ว	ผู้อำนวยการกองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร กองบริหารงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๔. นางสาวชลธิชา พักทอง	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ กรมการค้าภายใน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งที่ประชุมว่า เนื่องจากนายพีรพันธ์ คอทอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะประธานอนุกรรมการฯ ดิตราชการสำคัญ จึงมอบหมายให้นายพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะรองประธานอนุกรรมการฯ ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกำกับ รักษาเสถียรภาพราคาเกลือทะเล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ แทน

ประธานกล่าวว่า การประชุมครั้งนี้เป็นการสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ ที่ผ่านมา รวมทั้งเป็นการดำเนินงานตามแนวทางที่นายณเรศ อารังค์ทิพยคุณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายไว้ในคราวประชุมคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ โดยมีระเบียบวาระเพื่อทราบ จำนวน ๑ เรื่อง และระเบียบวาระเพื่อพิจารณา จำนวน ๒ เรื่อง ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ที่ประชุมจะร่วมกันพิจารณาและกำหนดแนวทางดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้ประสานและหารือเบื้องต้นกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางที่เกี่ยวข้องไว้เรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องการรับรองรายงานการประชุม
- ไม่มี -

ระเบียบวาระ...

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

๓.๑ ข้อมูลสถานการณ์เกลือทะเล

๑) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ มีเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ จำนวน ๔๔๘ ครัวเรือน ๒,๑๐๗ แปลง พื้นที่การผลิต จำนวน ๑๖,๓๑๑.๖๐ ไร่ ปริมาณผลผลิตรวมทั้งสิ้น ๕๖๖,๓๐๘.๕๐ ตัน โดยจังหวัดที่มีปริมาณผลผลิตมากที่สุด คือ จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ซึ่งรวมกันคิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๙๙% ของผลผลิตทั้งประเทศ

ที่	จังหวัด	พื้นที่การผลิต ปี ๒๕๖๗/๖๘		ปริมาณผลผลิต (ตัน)
		ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)	
๑	เพชรบุรี	๙๔	๔,๒๙๓.๗๖	๒๗๐,๐๔๗.๐๐
๒	สมุทรสาคร	๑๑๑	๔,๘๒๘.๙๓	๒๑๔,๖๙๖.๘๐
๓	สมุทรสงคราม	๑๕๓	๖,๐๓๑.๙๗	๗๘,๓๔๔.๐๐
๔	จันทบุรี	๕	๑๘๐.๖๘	๕๒๔.๑๕
๕	ฉะเชิงเทรา	๑๖	๓๘๕.๐๐	๑,๗๕๔.๐๐
๖	ชลบุรี	๔	๒๖๓.๐๐	๙๔๕.๒๔
๗	ปัตตานี	๖๕	๓๒๘.๒๖	๘๑.๙๗
รวม		๔๔๘	๑๖,๓๑๑.๖๐	๕๖๖,๓๐๘.๕๐

๒) คาดการณ์ปริมาณการผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ กรมส่งเสริมการเกษตรคาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตรวมทั้งสิ้น ๖๒๐,๔๕๔.๒๓ ตัน และจำนวนยุ้งนางของเกษตรกร จำนวน ๔๗๖ ยุ้งนาง ความจุสูงสุดของยุ้งนาง ๒๙๘,๓๘๓.๕๐ ตัน

ที่	จังหวัด	คาดการณ์ปริมาณผลผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (ตัน)	จำนวนยุ้งนาง	ความจุสูงสุดของยุ้งนาง (ตัน)
๑	เพชรบุรี	๓๑๔,๐๐๐.๐๐	๓๑๕ ยุ้งนาง	๒๑๒,๖๕๘.๐๐
๒	สมุทรสาคร	๒๒๕,๗๒๐.๐๐	๖๗ ยุ้งนาง	๓๗,๕๒๐.๐๐
๓	สมุทรสงคราม	๘๔,๖๑๒.๖๓	๖๕ ยุ้งนาง	๔๓,๕๐๒.๐๐
๔	จันทบุรี	๗๑๐.๐๐	๕ ยุ้งนาง	๑,๐๙๕.๐๐
๕	ฉะเชิงเทรา	๒,๕๕๕.๐๐	๖ ยุ้งนาง	๒,๐๑๕.๐๐
๖	ชลบุรี	๒,๑๐๐.๐๐	๘ ยุ้งนาง	๑,๕๖๐.๐๐
๗	ปัตตานี	๗๔๒.๐๐	๑๐ ยุ้งนาง	๓๓.๕๐
รวมทั้งสิ้น		๖๓๐,๔๓๙.๖๓	๔๗๖ ยุ้งนาง	๒๙๘,๓๘๓.๕๐

๓) จำนวน...

๓) จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเกลือทะเล โดยมีสหกรณ์เกลือทะเล จำนวน ๕ แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑ แห่ง และชุมนุมสหกรณ์เกลือทะเลไทย จำกัด ๑ แห่ง ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในปี ๒๕๖๖ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๙๐ คน

ที่	ชื่อสหกรณ์	ปีบัญชี	จังหวัด	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑	สหกรณ์การเกษตรเกลือทะเลไทย จำกัด	๓๑ ม.ค.	เพชรบุรี	๓๓๐
๒	สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสาคร จำกัด	๓๑ ธ.ค.	สมุทรสาคร	๔๗๘
๓	สหกรณ์กรุงเทพ จำกัด	๓๐ ก.ย.	สมุทรสาคร	๒๐๑
๔	สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด	๓๑ ธ.ค.	สมุทรสงคราม	๑๕๑
๕	สหกรณ์นาเกลือบางแก้ว จำกัด	๓๑ ธ.ค.	สมุทรสงคราม	๔๑
๖	กลุ่มเกษตรกรทำนาเกลือบ้านแหลม	๓๑ ม.ค.	เพชรบุรี	๑๘๙
รวม				๑,๓๙๐

๔) พื้นที่การผลิตเกลือทะเลของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ รวม ๒๖,๙๙๖ ไร่ ปริมาณการผลิตเกลือทะเลของสมาชิกสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน ๓๕๑,๕๐๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔๐ ของปริมาณการผลิตเกลือทะเลในประเทศ มีปริมาณการรวบรวมเกลือทะเลของสมาชิกสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน ๔,๒๙๒.๘๑ ตัน

ที่	จังหวัด	ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗		
		รวมปริมาณผลผลิตเกลือทะเล (ตัน)	ปริมาณผลผลิตเกลือ ของสมาชิก (ตัน)	ปริมาณรวบรวมเกลือของ สมาชิก (ตัน)
๑	เพชรบุรี	๓๒๒,๓๕๑.๐๐	๒๒๔,๐๐๐.๐๐ (๖๙.๔๗%)	๑,๘๖๕.๔๑ (๐.๘๓๔%)
๒	สมุทรสาคร	๒๗๘,๘๗๓.๐๐	๘๒,๕๐๐.๐๐ (๒๙.๕๙%)	๒,๔๒๒.๔๐ (๐.๙๔%)
๓	สมุทรสงคราม	๘๒,๐๑๕.๐๐	๔๕,๐๐๐.๐๐ (๕๔.๘๕%)	๕.๐๐ (๐.๐๑%)
รวม		๖๘๓,๒๓๙.๐๐	๓๕๑,๕๐๐.๐๐	๔,๒๙๒.๘๑

๕) จำนวนวิสาหกิจชุมชน ที่ประกอบกิจกรรมด้านเกลือทะเล มีทั้งหมด ๒๑ แห่ง

ที่	จังหวัด	จำนวนวิสาหกิจชุมชน	กลุ่มกิจกรรม
๑	เพชรบุรี	๒ แห่ง	การผลิตสินค้า
๒	สมุทรสาคร	๑๐ แห่ง	การผลิตสินค้า จำนวน ๘ แห่ง การบริการ จำนวน ๒ แห่ง

๓. สมุทรสงคราม...

ที่	จังหวัด	จำนวนวิสาหกิจชุมชน	กลุ่มกิจกรรม
๓	สมุทรสงคราม	๒ แห่ง	การผลิตสินค้า
๔	ฉะเชิงเทรา	๑ แห่ง	การผลิตสินค้า
๕	จันทบุรี	๑ แห่ง	การผลิตสินค้า
๖	ชลบุรี	๓ แห่ง	การผลิตสินค้า
๗	ปัตตานี	๒ แห่ง	การผลิตสินค้า
รวม		๒๑ แห่ง	

๖) ราคาจำหน่ายเกลือทะเลเฉลี่ยรายเดือน ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘

กรมส่งเสริมการเกษตร โดยกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกลือทะเลไทย ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ติดตามสถานการณ์การจำหน่ายผลผลิตเกลือทะเลของเกษตรกรในพื้นที่ ๖ จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจันทบุรี พบว่า ราคาจำหน่ายเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ มีความผันผวนตามฤดูกาลและปริมาณผลผลิตที่เข้าสู่ตลาด โดยมีแนวโน้มราคาต่ำในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม) และเริ่มปรับตัวสูงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี โดยราคาเกลือทะเลเหมาทั้งปี เฉลี่ยประมาณ ๗๙๘ บาทต่อตัน ซึ่งราคามีลักษณะผันผวนตามฤดูกาล โดยราคาสูงสุดอยู่ในช่วง พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๗ (เฉลี่ย ๙๑๙ บาท/ตัน) และราคาต่ำสุดในช่วง เมษายน ๒๕๖๘ (เฉลี่ย ๖๒๖ บาท/ตัน) เนื่องมาจากการออกสู่ตลาดของผลผลิตจำนวนมากและการขาดกลไกชะลอการจำหน่ายซึ่งสาเหตุของปัญหาราคาผลผลิตเกลือทะเลตกต่ำ เกิดจากการออกสู่ตลาดของผลผลิตในปริมาณมากในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว (กุมภาพันธ์-พฤษภาคมของทุกปี) โดยไม่มีระบบหรือกลไกในการชะลอการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง และปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อราคา ประกอบด้วย ๑) การขาดยั้งฉางหรือสถานที่จัดเก็บผลผลิต ทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องเร่งจำหน่ายในช่วงที่ราคาต่ำ ๒) ต้นทุนแรงงานและค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๓) กระบวนการผลิตยังขาดมาตรฐานคุณภาพสินค้าและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และ ๔) เกษตรกรยังคงพึ่งพาพ่อค้าคนกลางสูง

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ประเด็นเสนอ...

ประเด็นเสนอ เพื่อโปรดพิจารณา

ข้อคิดเห็น/ข้อสังเกตของที่ประชุม

นายคชาวุธ บุญมา ประธานชุมนุมสหกรณ์เกลือทะเลไทย จำกัด เสนอเพิ่มเติมว่าราคาจำหน่ายเกลือทะเลเฉลี่ยของสหกรณ์ อยู่ที่ประมาณ ๗๐๐ บาท/ตัน ซึ่งน่าจะพอสำหรับการดำเนินการได้

ประธานได้ให้ข้อคิดเห็นว่า เกษตรกรจำนวนมากประสบปัญหา เนื่องจากไม่มียุ่งฉางเป็นของตนเอง ก่อให้เกิดข้อจำกัดในการเก็บรักษาผลผลิตและไม่สามารถจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประธานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย ในครั้งที่ผ่านมามีได้มอบหมายแนวทางแก้ไขใน ๒ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) การพยุงราคาเกลือ (๒) เรื่องการจัดตั้งโรงงานเกลือที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ นอกจากนี้มีประเด็นค้างสะสมเกี่ยวกับหนี้สินของสหกรณ์กรุงเทพฯ ซึ่งเชื่อมโยงกับโครงการสนับสนุนในอดีตและยังอยู่ระหว่างการบริหารจัดการ ประธานกล่าวเพิ่มเติมว่า ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนจาก ๓ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากข้อมูลย้อนหลังพบว่า ในปี ๒๕๖๖/๖๗ ราคาจำหน่ายเกลือเฉลี่ยอยู่ที่ ๙๑๗ บาท/ตัน ซึ่งเป็นราคาที่เกษตรกรอยู่ได้ แต่ในปีที่ผ่านมาปริมาณผลผลิตลดลงและราคากลับลดลงเช่นกัน ดังนั้นจำเป็นต้องนำข้อมูลปริมาณผลผลิตรายเดือนมาวิเคราะห์เพิ่มเติม

นางสาวแพรวพรรณ คงประโคน ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศการผลิตปศุสัตว์และประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวว่า จะสนับสนุนข้อมูลด้านการจัดทำต้นทุนการผลิตเกลือซึ่งอาจไม่ได้ดำเนินการทุกปี แต่จะเก็บข้อมูลตามโครงสร้างหลัก โดยปีล่าสุดที่มีการจัดเก็บ คือ ปี ๒๕๖๖/๖๗ ต้นทุนการผลิตเกลืออยู่ที่ประมาณ ๐.๙๓ บาท/กิโลกรัม ซึ่งสะท้อนว่าโครงสร้างต้นทุนฟังกาแรงงานเป็นหลัก โดยสัดส่วนค่าแรงงานคิดเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของต้นทุนทั้งหมด ซึ่งเกลือมีความแตกต่างจากสินค้าเกษตรประเภทอื่นที่ต้นทุนมักมาจากวัตถุดิบหรือกระบวนการผลิต ด้วยเหตุนี้ หากปริมาณผลผลิตลดลงแต่เกษตรกรยังคงใช้แรงงานและรูปแบบการผลิตเหมือนเดิม ต้นทุนต่อหน่วยก็จะเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากต้นทุนแรงงานไม่ได้ลดลงตามปริมาณผลผลิต ดังนั้น ผลผลิตรวมของทั้งประเทศปีที่ผ่านมาลดลง แต่เกษตรกรยังใช้แรงงานเหมือนเดิมย่อมประสบภาวะต้นทุนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรเกิดการขาดทุน

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การทำนาเกลือยังพึ่งพาแรงงานดั้งเดิมโดยเฉพาะในฤดูเก็บเกี่ยว จึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการผลิตควบคู่กับนโยบายราคาและการตลาด เพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยทุกหน่วยงานควรร่วมกันบูรณาการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้เทคโนโลยี เช่น การทำนาเกลือผ้าใบ เพื่อเพิ่มสัดส่วนเกลือขาวจาก ๕๐% เป็น ๘๐% ส่งผลให้รายได้สูงขึ้นและลดต้นทุนต่อหน่วย สำหรับกระบวนการผลิต แรงงานเป็นปัจจัยต้นทุนหลักและเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนรวมสูง ดังนั้นควรร่วมมือกับสถาบันวิจัยพัฒนานวัตกรรมลดต้นทุนแรงงาน และอนุรักษ์แหล่งผลิตดั้งเดิมเป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตรและกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตรจำนวน ๕ แห่ง วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒๑ แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑ แห่ง เป้าหมายสำคัญ คือ การเพิ่มสัดส่วนเกลือคุณภาพสูงไม่น้อยกว่า ๕๐% ของผลผลิตทั้งหมด โดยกระทรวงพาณิชย์สามารถสนับสนุนนโยบายให้อุตสาหกรรมอาหารใช้เกลือคุณภาพสูงเป็นหลัก ขณะที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งยกระดับคุณภาพการผลิต ลดการพึ่งพาโครงการอุดหนุนแบบเดิม และกำหนดให้มาตรฐานการผลิตสำหรับเกษตรกร โดยหน่วยงานรัฐจัดทำโครงการส่งเสริมเกลือคุณภาพ พร้อมแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี ที่มีตัวชี้วัดชัดเจน เช่น

การเพิ่มสัดส่วน...

การเพิ่มสัดส่วนเกลือคุณภาพต่อปี และแนวทางบริหารจัดการเกลือคุณภาพต่ำที่ยังมีอยู่ เพื่อให้การผลิต สอดคล้องทั้งระบบนอกจากนี้ ควรกำหนดนโยบายคล้ายสินค้าเกษตรอื่น โดยให้อุตสาหกรรมใช้เกลือในประเทศ เป็นสัดส่วนขั้นต้นก่อนนำเข้า เพื่อรักษาเสถียรภาพราคา ลดผลกระทบต่อรายได้เกษตรกร และแก้ปัญหาเชิง โครงสร้างอย่างยั่งยืน

พ.จ.ต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรให้ข้อคิดเห็นว่า จากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ที่ผ่านมามีการพิจารณาทบทวนรายละเอียดพระราชบัญญัติอาหารอย่างจริงจัง เพราะเงื่อนไขเกี่ยวกับการ เติมน้ำไอโอดีนสำหรับเกลือบริโภค และเกลืออุตสาหกรรม ควรนำมาพิจารณาว่าส่วนใดสามารถปรับปรุงได้ เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์และสนับสนุนเกลือคุณภาพของเกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อราคาตลาด ซึ่งหากสามารถปลดล็อกเงื่อนไขบางประการได้ ราคาเกลือจะมีเสถียรภาพมากขึ้น

ประธานให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การขับเคลื่อนเรื่องเกลือทะเลต้องมีทิศทางเชิงนโยบาย ที่ชัดเจน โดยจำเป็นต้องมีข้อมูลวิเคราะห์ครบถ้วนและแผนยุทธศาสตร์ที่กระชับเข้าใจง่าย เพื่อสื่อสารให้ ผู้บริหารระดับสูงเห็นภาพทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเกลือทะเลไทย แผนดังกล่าวควรประกอบด้วย เป้าหมายระยะ ๕ ปี กระบวนการดำเนินงาน ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ผลกระทบ และทรัพยากรที่ต้องใช้ ทั้งนี้ แนวทางและข้อเสนอควรได้รับการพิจารณาในระดับนโยบาย เพื่อให้เกิดข้อผูกพันต่อทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกระบวนการที่เหมาะสมคือ กรมส่งเสริมการเกษตรจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์เบื้องต้น เชิญหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธ.ก.ส. และกระทรวงพาณิชย์ ร่วมพิจารณา จากนั้นนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาความ เห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จึงยกร่างฉบับสมบูรณ์ร่วมกับทุกภาคส่วน โดยแผนนี้ต้องเป็นแผน ที่ทุกหน่วยงานใช้ร่วมกัน ทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และ หน่วยงานอื่น

มติที่ประชุม ๑. รับทราบสถานการณ์เกลือทะเล แนวโน้มปริมาณ จำนวนสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและ วิสาหกิจชุมชน พื้นที่การผลิต และราคาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘

๒. มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เพิ่มเติมข้อมูลปริมาณผลผลิตเกลือทะเลรายเดือน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

๒.๒ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี โดยระบุเป้าหมายและวิเคราะห์ทางเลือก รวมถึง กำหนดบทบาทของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน รวมถึงแนวทางการจัดการเกลือคุณภาพต่ำที่ยังมีสัดส่วนสูง เพื่อให้เกิดทิศทางการผลิตที่สอดคล้องกันทั้งระบบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

๔.๑ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

ฝ่ายเลขานุการ ได้หารือร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร และกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพื่อจัดทำร่างโครงการสินเชื่อสำหรับการ รวบรวมผลผลิตเกลือทะเล ปี ๒๕๖๘/๖๙ ตามมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาเกลือทะเล สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรเข้ามามีบทบาท ในการรวบรวมและรับซื้อผลผลิตในช่วงราคาตกต่ำและจำหน่ายในช่วงเวลาที่เหมาะสม รายละเอียดดังนี้

โครงการสิน...

โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีมุ่ง “สร้างรายได้ลดรายจ่าย และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีความมั่นคง” พร้อมบริหารจัดการราคาสินค้าเกษตรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการประกอบอาชีพ ควบคู่กับการส่งเสริมเกษตรกรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการ “ตลาดนำการผลิต” “ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง” และ “เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร” ตลอดจนพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะในภาคการผลิตที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาศัยทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีคุณค่า เช่น เกลือทะเลไทย ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทยที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมชายฝั่ง

การทำนาเกลือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาหลายร้อยปี รัฐบาลได้สงวนอาชีพนี้ไว้สำหรับคนไทย ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชา พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันมีแหล่งผลิตเกลือทะเลสำคัญใน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจังหวัดปัตตานี โดยมีเกษตรกรทำนาเกลือ จำนวน ๙๔๑ ครัวเรือน พื้นที่รวม ๔๔,๗๗๖.๗๐ ไร่ แต่ในปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรเพียง ๔๔๘ ครัวเรือน พื้นที่ ๑๖,๓๑๑.๖๐ ไร่ เนื่องจากการเปลี่ยนการใช้ที่ดินไปสู่กิจกรรมที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น การเลี้ยงกุ้ง อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย รวมทั้งได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การขาดแคลนแรงงาน และการแข่งขันจากเกลือสินเธาว์และเกลือนำเข้าที่มีความบริสุทธิ์สูงกว่า ทำให้ราคาเกลือทะเลตกต่ำและเกษตรกรขาดทุนต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าในปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ จะมีผลผลิตเกลือทะเล ประมาณ ๖๓๐,๔๓๙.๖๓ ตัน โดยออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๖๙ ซึ่งเป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยว หากไม่มีมาตรการรองรับอาจเกิดภาวะราคาตกต่ำและขาดสภาพคล่องทางการเงินในภาคเกษตร

ดังนั้น เพื่อให้การรักษาเสถียรภาพราคา และช่วยการสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้เกษตรกร ตลอดจนอนุรักษ์อาชีพทำนาเกลือของคนไทยให้คงอยู่ จึงได้จัดทำ “โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙” เพื่อให้สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ สำหรับใช้รวบรวมผลผลิตเกลือทะเลไว้จำหน่ายในช่วงราคาที่เหมาะสม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคามผลผลิตเกลือทะเล โดยสนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือรับซื้อผลผลิตเกลือทะเลไว้จำหน่ายในช่วงที่ราคามีความเหมาะสม

๒.๒ เพื่อช่วยดูดซับ (รองรับ) ปริมาณผลผลิตเกลือทะเลในช่วงที่ผลผลิตออกมาก ตลอดจนเป็น การส่งเสริมการทำธุรกรรมระหว่างสมาชิกและสถาบันเกษตรกร

๒.๓ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรในการดำเนินธุรกิจเกลือทะเล

๓. เป้าหมาย

สนับสนุนสินเชื่อให้แก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร ชุมชุมสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือรับซื้อผลผลิตเหลือทะเล เพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูป วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๒๔๐ ล้านบาท โดยเป็นวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ซึ่งจำนวนสินเชื่อคงเหลือภายในระยะเวลาโครงการฯ ต้องไม่เกินวงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยใช้เงินทุน ธ.ก.ส.

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ผลิตเหลือทะเล จำนวน ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจังหวัดปัตตานี

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

๕.๑ ระยะเวลาการทำสัญญาและจ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) และคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติอนุมัติโครงการ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๕.๒ ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติอนุมัติโครงการ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

๕.๓ ระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยไม่เกิน ๑๒ เดือน นับแต่วันกู้ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ วิธีดำเนินการทั่วไป

๖.๑.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการค้าภายใน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งจัดทำแนวทางปฏิบัติและแบบฟอร์มเอกสารที่ใช้ในการดำเนินโครงการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

๖.๑.๒ กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์โครงการแก่สหกรณ์การเกษตร ชุมชุมสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์คุณสมบัติ และวิธีการเข้าร่วมโครงการ

๖.๑.๓ กรมส่งเสริมการเกษตร พิจารณารับรองคุณสมบัติ ความเหมาะสมของแผนงาน และความสามารถในการดำเนินงานของผู้กู้ แผนการรวบรวมผลผลิตเหลือทะเลของสถาบันเกษตรกร

๖.๑.๔ สถาบันเกษตรกร ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ยื่นความประสงค์เข้าร่วมโครงการ โดยเสนอแผนการรวบรวมผลผลิตเหลือทะเล และเอกสารประกอบต่อ ธ.ก.ส. สาขาในพื้นที่

๖.๑.๕ ธ.ก.ส. พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติ ความเหมาะสมของแผนงาน และความสามารถในการดำเนินงานของผู้กู้ หากเห็นชอบอนุมัติสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และจ่ายเงินกู้ตามวิธีการที่ธนาคารกำหนด โดยสถาบันเกษตรกรจะต้องจัดทำทะเบียนการรับซื้อผลผลิตเหลือทะเลจากเกษตรกรให้ถูกต้องครบถ้วน

๖.๑.๖ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการค้าภายใน และ ธ.ก.ส. ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๖.๑.๗ กรมส่งเสริมการเกษตรรวบรวมรายงานผลการดำเนินงานจากทุกจังหวัด เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการพัฒนาเกลือทะเลไทย เพื่อพิจารณาและใช้ประกอบการวางแผนดำเนินงานในปีต่อไป

๖.๒ การดำเนินงานสินเชื่อ

๖.๒.๑ คุณสมบัติผู้กู้

๑) กรณีเป็นสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร

(๑) เป็นสหกรณ์การเกษตร ที่จดทะเบียนตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือเป็นกลุ่มเกษตรกร ที่จดทะเบียนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ และไม่มีข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินงาน หรือถ้ามีจะต้องดำเนินการแก้ไขจนเป็นที่น่าพอใจแก่ ธ.ก.ส.

(๒) มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรวบรวมและ/หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตเกลือทะเลอย่างต่อเนื่อง

(๓) ไม่มีหนี้ที่มีสถานะเป็นหนี้ค้างชำระอยู่กับ ธ.ก.ส.

(๔) มีทรัพย์สิน เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับธุรกิจ เช่น มียุ้งฉาง อาคารสถานที่สำหรับเก็บรักษาผลผลิตเกลือทะเลที่เหมาะสม มังคัง แข็งแรง เป็นต้น

(๕) คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกร ต้องให้ความร่วมมือกับธนาคารด้วยดีเสมอมา

๒) กรณีเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

(๑) ต้องจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

(๒) มีสมาชิกอย่างน้อย ๗ คนขึ้นไป

(๓) สมาชิกต้องมีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ

(๔) มีการดำเนินการตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

(๕) มีการจัดทำบัญชีของกลุ่มเป็นปัจจุบัน

(๖) มีการลงทุนหรือการออมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

(๗) มีการประชุมร่วมกันเป็นประจำ และมีการบันทึกรายงานการประชุมไว้เพื่อเป็นหลักฐาน

(๘) มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรวบรวมและ/หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตเกลือทะเลอย่างต่อเนื่อง

(๙) กลุ่มต้องมีทรัพย์สิน เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับธุรกิจ เช่น มียุ้งฉาง อาคารสถานที่สำหรับเก็บรักษาผลผลิตเกลือทะเลที่เหมาะสม มังคัง แข็งแรง เป็นต้น

(๑๐) กลุ่มต้องไม่มีหนี้ที่มีสถานะเป็นหนี้ค้างชำระอยู่กับ ธ.ก.ส.

๖.๒.๒ หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อ

๑) สถาบันเกษตรกร ที่มีความประสงค์ขอรับสินเชื่อตามโครงการฯ สามารถเสนอขอรับสินเชื่อกับ ธ.ก.ส. โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ

๒) สถาบันเกษตรกร จะต้องจัดทำทะเบียนการรับซื้อหรือรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล จากสมาชิกหรือเกษตรกรทั่วไป ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ กับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อป้องกันมิให้สถาบันเกษตรกรนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

๓) สถาบันเกษตรกร ที่ต้องการเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจรับซื้อ หรือรวบรวมหรือธุรกิจแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ต้องเก็บหลักฐานแสดงตนจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ โดยดำเนินการเก็บหลักฐานสำเนาบัตรประชาชนพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง และสำเนาภาพถ่ายสมุดทะเบียนเกษตรกร ระบุชื่อ นามสกุล เลขที่บัตรประชาชน และหน้าที่มีการปรับปรุงข้อมูลเป็นปัจจุบัน เป็นปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

๔) สถาบัน...

๔) สถาบันเกษตรกร ต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบการขอสินเชื่อภายใต้โครงการฯ ตามที่ธนาคารกำหนด เช่น รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ที่มีมติให้เข้าร่วมโครงการฯ จัดทำแผนธุรกิจหรือเป้าหมายในการรวบรวมหรือรับซื้อผลผลิตเกลือทะเล จัดทำประมาณการกระแสเงินสด และต้องเสนอสำเนารายงานกิจการประจำปี เป็นต้น

๕) การดำเนินการอื่น ๆ ต้องเป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องของสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๖) สถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่โครงการฯ กำหนดอย่างเคร่งครัด

๖.๒.๓ วิธีดำเนินงานสินเชื่อ

ให้เป็นไปตามคู่มือและคำชี้แจงวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของ ธ.ก.ส. ในการสนับสนุนสินเชื่อ ให้แก่สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๖.๒.๔ วัตถุประสงค์การกู้เงิน

เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในการรวบรวมหรือรับซื้อผลผลิตเกลือทะเลจากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ กับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อจำหน่ายต่อ หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๖.๒.๕ วงเงินกู้ยืม

๑) กรณีสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร

การพิจารณาวงเงินกู้ยืมจะพิจารณาจากแผนธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล และศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร โดยวงเงินกู้ตามโครงการนี้เมื่อรวมกับวงเงินกู้ตามข้อบังคับฉบับอื่น เจ้าหนี้เงินกู้อื่น หรือเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น กลุ่มเกษตรกรอื่น และบุคคลภายนอกแล้วต้องไม่เกินวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันที่นายทะเบียนสหกรณ์ หรือนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรเห็นชอบปีล่าสุด

๒) กรณีกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การพิจารณาวงเงินกู้ยืมจะพิจารณาจากแผนธุรกิจในการรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล และศักยภาพการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยวงเงินกู้ตามโครงการนี้เมื่อรวมกับวงเงินกู้อื่นตามสัญญาเงินเดิมแล้วต้องไม่เกินวงเงินกู้ยืมตามข้อบังคับฉบับที่ ๔๕ (ว่าด้วยการกู้เงินของกลุ่มบุคคลฯ) ทั้งนี้ การกำหนดวงเงินกู้ได้ไม่เกิน ๒๐ เท่าของเงินทุนตนเอง (เงินทุนตนเอง = เงินออมสัจจะของสมาชิก + เงินค่าหุ้นของสมาชิก + กำไรสะสม)

๖.๒.๖ หลักประกันเงินกู้

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด

๖.๒.๗ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

ธ.ก.ส. คิดดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการ ในอัตราดอกเบี้ยลูกค้ายกขึ้นขั้นต่ำ (Minimum Loan Rate : MLR) บวก ค่าปัจจัยความเสี่ยงตามชั้นดอกเบี้ย (ปัจจุบัน MLR เท่ากับร้อยละ ๖.๑๒๕) แต่เนื่องจากการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐ จึงเรียกเก็บดอกเบี้ยจากสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๑.๐๐ ต่อปี โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓.๕๐ ต่อปี ระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ย ไม่เกิน ๑๒ เดือน นับแต่วันกู้ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ และเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการชดเชย สถาบันเกษตรกรจะต้องรับภาระดอกเบี้ย ในอัตรา MLR บวก ค่าปัจจัยความเสี่ยงตามชั้นดอกเบี้ย

๖.๒.๘ ระยะเวลาการชำระคืน

กำหนดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่มาของรายได้ในการขายผลผลิตเกลือทะเลที่รับซื้อ โดยต้องไม่เกิน ๑๒ เดือนนับแต่วันกู้ของแต่ละรายงานเบิก ทั้งนี้ ผู้กู้ต้องชำระหนี้ตามโครงการฯ ให้เสร็จสิ้นไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

หลังวันครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ แต่ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยตามข้อ ๖.๒.๗ และสถาบันเกษตรกรไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ถึงกำหนดชำระได้ทั้งหมดหรือบางส่วน กรณีนี้ ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยปรับเฉพาะต้นเงินกู้ส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๓ ต่อปี จนกว่าผู้กู้จะชำระหนี้เสร็จสิ้น โดยสถาบันเกษตรกรยังได้รับสิทธิชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลในอัตราร้อยละ ๓.๕๐ ต่อปี จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการ

๗. งบประมาณที่จัดขอ

วงเงินที่รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนสถาบันเกษตรกรผู้กู้ จำนวนเงิน ๘,๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นเงินชดเชยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๓.๕๐ ต่อปี ระยะเวลา ๑๒ เดือน ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{จำนวนดอกเบี้ยที่ขอชดเชยจากรัฐ} &= \text{วงเงินที่จ่ายสินเชื่อรวม} \times \text{อัตราดอกเบี้ยที่ขอชดเชยจากรัฐ} \\ &\quad \times \text{ระยะเวลาการชดเชยดอกเบี้ย (ปี)} \\ &= ๒๔๐,๐๐๐,๐๐๐ \times ๓.๕๐ \% \times ๑ \\ &= ๘,๔๐๐,๐๐๐ \text{ บาท}\end{aligned}$$

โดยขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ คืน ธ.ก.ส. เต็มจำนวน และให้นำค่าใช้จ่ายที่ถูกปรับลดลงจากที่ธนาคารเสนอเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวชีวิตทางการเงินที่เกี่ยวข้องตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อบวกกลับเป็นรายได้ทางบัญชีสำหรับการคำนวณการจัดสรรกำไรสุทธิ และแยกบัญชีการดำเนินโครงการนี้ ออกจากการดำเนินงานปกติภายใต้ระบบบัญชีธรรมาภิบาล (Public Service Account : PSA)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ ช่วยเสริมสภาพคล่องให้แก่สถาบันเกษตรกร ในการรวบรวมผลผลิตเกลือทะเลไว้รอจำหน่ายในช่วงเวลาที่ราคาไม่เหมาะสม ปริมาณรวมประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการเร่งจำหน่ายผลผลิตในช่วงที่ราคาตกต่ำ และสร้างเสถียรภาพด้านราคาผลผลิตเกลือทะเลในภาพรวมของประเทศ

๘.๒ เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลที่มีช่องทางในการขายผลผลิตเพิ่มขึ้น

๘.๓ สถาบันเกษตรกร มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการรวบรวมและจำหน่ายผลผลิตเกลือทะเลของสมาชิกอย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนาบทบาทเป็นศูนย์กลางการตลาดเกลือทะเลในระดับพื้นที่

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๙.๑ หน่วยงานหลัก : กรมส่งเสริมการเกษตร (เจ้าของโครงการ)

๙.๒ หน่วยงานสนับสนุน : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และปัตตานี

ประเด็นเสนอ เพื่อโปรดพิจารณาโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมผลผลิตเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

ขอคิดเห็น...

ข้อคิดเห็น/ข้อสังเกตของที่ประชุม

ประธาน สอบถามธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเกี่ยวกับความเหมาะสมของระยะเวลาโครงการ โดยระบุว่า ราคาผลผลิตมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปลายเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม ก่อนเริ่มฟื้นตัวในเดือนมิถุนายน ดังนั้น ระยะเวลาโครงการที่สิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงท้ายของราคาขาลงนั้น เพียงพอสำหรับการพยากรณ์ราคาช่วงวิกฤตหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาต้นทุนการผลิตที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรระบุไว้ที่ ๐.๙๓ บาท/กิโลกรัม และราคาเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๙๑๗ บาท/ตัน จึงขอให้ ธ.ก.ส. ชี้แจงว่ากรอบเวลาโครงการถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน เหมาะสมสำหรับดูดซับผลผลิตในช่วงราคาตกต่ำหรือไม่

พ.จ.ต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชี้แจงว่า ราคาผลผลิตตกต่ำที่สุดในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะเดือนเมษายน ดังนั้น ระยะเวลาเบิกสินเชื่อตั้งแต่หลังคณะรัฐมนตรีอนุมัติและคณะกรรมการ ธ.ก.ส. เห็นชอบ ไปจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน จึงครอบคลุมช่วงที่ราคาต่ำที่สุด ในช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายน สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชนสามารถยื่นขอสินเชื่อเพื่อรวบรวมและดูดซับผลผลิตเกือบล้านตันได้ทันที แม้การเบิกเงินจะสิ้นสุดภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน แต่โครงการกำหนดให้สามารถใช้เงินสินเชื่อเพื่อบริหารจัดการผลผลิตได้ต่อเนื่องถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งหมายความว่าสถาบันเกษตรกรต้องวางแผนให้ทันรอบการเบิกเงินภายในเดือนมิถุนายน ส่วนการบริหารสต็อกและชะลอการขายสามารถทำได้จนถึงสิ้นปี ๒๕๖๔

นายนิติรักษ์ เกากัน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน กล่าวว่า โครงการนี้ กำหนดให้สหกรณ์รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร แต่ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขระยะเวลาในการจำหน่ายผลผลิตหลังการรับซื้อแล้ว จึงอาจเกิดกรณีที่สหกรณ์หรือสถาบันเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตทันทีเพื่อทำกำไรในระยะสั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของโครงการที่ต้องการให้มีการเก็บสต็อกเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดเกือบทะเล จึงขอเสนอให้เพิ่มเงื่อนไขเรื่องช่วงระยะเวลาการจำหน่าย เช่น กำหนดให้จำหน่ายหลังเดือนพฤษภาคม หรือช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการในการบริหารปริมาณผลผลิตและรักษาระดับราคาในตลาด

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ได้จำกัดเฉพาะสหกรณ์ แต่รวมถึงกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน โดยเกษตรกรผู้ผลิตเกือบทัวประเทศมีเพียงประมาณ ๙๐๐ ราย แบ่งเป็นสหกรณ์ ๕ แห่ง กลุ่มเกษตรกร ๑ แห่ง และวิสาหกิจชุมชน ๒๑ แห่ง

พ.จ.ต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชี้แจงเพิ่มเติมว่า โครงการนี้เป็น “สินเชื่อรวบรวมผลผลิต” ที่มุ่งการเพิ่มทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันเกษตรกรทั้ง ๓ ประเภท เพื่อให้สามารถรวบรวมผลผลิตและแข่งขันทางการตลาดกับพ่อค้าเอกชน ไม่ใช่โครงการชะลอการขาย จึงไม่ได้กำหนดว่าให้ต้องรอเวลาจำหน่ายในช่วงเวลาใดเป็นพิเศษ

ประธานให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า สถาบันเกษตรกรสามารถซื้อและจำหน่ายได้ตามจังหวะราคาที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดและลดการผูกขาดของพ่อค้าเอกชน ซึ่งระยะเวลาการดำเนินงานสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ แต่หากได้รับการอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรี จำนวนวันดำเนินการก็สามารถขยายได้ถึง ๑๒ เดือน เช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อพืชเศรษฐกิจอื่น โดยรัฐบาลจะสนับสนุนชดเชยดอกเบี้ย ๓.๕% ให้กับ ธ.ก.ส. ดังนั้น สถาบันเกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในทุกช่วงเวลาที่ราคาตลาดเหมาะสม เป็นการรักษาเสถียรภาพราคาได้โดยไม่ต้องกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาการจำหน่ายเฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ หากมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เกือครบทั้งระบบ จะช่วยให้การบริหารจัดการตลาดและการรักษาเสถียรภาพราคายั่งยืนมากขึ้น อาจทำให้ความจำเป็นในการดำเนินโครงการลักษณะนี้ลดลง

นายนิติรักษ์...

นายนิติรักษ์ เกากัน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน กล่าวว่า จำเป็นต้องมีการกำหนดให้สหกรณ์หรือสถาบันเกษตรกรรับซื้อเกลือใน “ราคาน้ำตลาด” เพราะหากไม่กำหนดราคาเป้าหมาย การซื้อ - ขายอาจเป็นไปตามกลไกตลาดทั่วไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และแนวทางรักษาเสถียรภาพราคาเกลือในภาพรวม

ประธานให้ข้อเสนอแนะว่า โครงการนี้ มีเป้าหมายให้สถาบันเกษตรกรมีทุนหมุนเวียนเพียงพอในการแข่งขันกับผู้ซื้อรายใหญ่ เพิ่มจำนวนผู้ซื้อในตลาด และลดความเสี่ยงที่จะกดราคาผลผลิต การกำหนดให้ราคาน้ำตลาดไม่เหมาะสมเพราะสถาบันเกษตรกรมีข้อจำกัดด้านทุนและควรมีอิสระในการตัดสินใจซื้อขายตามต้นทุนและภาวะตลาด

พ.จ.ต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เนื่องจากกลุ่มผู้ทำนาเกลือมีจำนวนไม่มาก และการกำหนดเงื่อนไขให้ราคาน้ำตลาดอาจเป็นภาระเกินศักยภาพของสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โครงการมุ่งเพิ่มจำนวนผู้ซื้อในตลาดด้วยการให้ทุนหมุนเวียนแก่สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน เพื่อแข่งขันกับผู้ซื้อรายใหญ่ที่มีอำนาจกดราคา เมื่อการแข่งขันเพิ่มขึ้นราคาก็จะปรับขึ้นตามกลไกตลาด จึงสามารถรักษาเสถียรภาพราคาโดยไม่ต้องกำหนดราคาน้ำตลาด

นางสาวนัยนา จุลพันธ์ นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องกับ ธ.ก.ส. ที่ว่าสหกรณ์ทั้ง ๕ แห่ง ยังมีข้อจำกัดด้านสภาพคล่อง อาจไม่สามารถทำหน้าที่ผลักดันราคากลางของผลผลิตเกลือได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม สหกรณ์สามารถเข้าร่วมโครงการได้แต่ต้องพิจารณาตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละแห่งเป็นหลัก

พ.จ.ต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรณีโครงการข้าวเป็นสินเชื่อเพื่อชะลอการขาย โดยมีงบประมาณสำหรับค่าเก็บรักษาคุณภาพข้าว ๑,๕๐๐ บาทต่อตัน และใช้สนับสนุนการรับซื้อของสหกรณ์ แต่โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมเกลือ เป็นสินเชื่อเพื่อเพิ่มทุนหมุนเวียนให้สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนใช้ดอกเบี้ยต่ำในการซื้อเกลือแข่งขันกับผู้ประกอบการ ทำให้กลุ่มเกษตรกรสามารถกลายเป็นคู่แข่งของผู้ค้ารายใหญ่ ส่งผลให้มีแรงกดดันราคาและช่วยรักษาเสถียรภาพตลาด

นายคฑาวุธ บุญมา ประธานสหกรณ์เกลือทะเลไทยเพชรบุรี กล่าวว่า เห็นด้วยกับแนวทางของ ธ.ก.ส. ที่ไม่กำหนดราคาน้ำตลาด เพราะในช่วงผลผลิตออกปริมาณมากระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ราคาซื้อจากพ่อค้าประมาณ ๔๐๐ บาทต่อตัน การที่สมาชิกสามารถนำผลผลิตไปขายผ่านสหกรณ์ที่มีทุนรองรับ จะช่วยให้สหกรณ์รับซื้อเก็บไว้และกำหนดราคาขายได้เอง นอกจากนี้ สหกรณ์และวิสาหกิจชุมชนยังมีความพร้อมด้านเงินทุน จึงคิดว่าโครงการจะดำเนินการไปได้

นางสาวแพรวพรรณ คงประโคน ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศการผลิตปศุสัตว์และประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับ ข้อ ๘.๒ ควรปรับให้ชัดเจนและตรงประเด็นเป็น “เพิ่มโอกาสและทางเลือกในการขายผลผลิตของเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล โดยสามารถขายให้สถาบันเกษตรกรผู้รวบรวมเกลือทะเลเพิ่มมากขึ้น”

มติที่ประชุม รับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๔.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต สร้างหรือการปรับปรุงยังฉาง สำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

โครงการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร รวมประมาณ ๙๔๐ ราย ในพื้นที่แหล่งผลิตเกลือทะเล ๗ จังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเกษตรกรปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน ลดการสูญเสียผลผลิตและเพิ่มคุณภาพ สนับสนุนเทคโนโลยีการผลิต รวมถึงการสร้างหรือปรับปรุงยังฉางเพื่อการเก็บรักษาผลผลิตให้ได้มาตรฐานเป็นการให้สินเชื่อรายบุคคลแก่เกษตรกร โดยใช้เงินทุน ธ.ก.ส. รวมวงเงินงบประมาณ จำนวน ๓๐๗.๓๘ ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

โครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต สร้างหรือการปรับปรุงยังฉาง สำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายเร่งยกระดับภาคการเกษตรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ผ่านการส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพ การบริหารจัดการผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำวัตรกรรมเสริม เพิ่มรายได้” เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับกลไกตลาดและสร้างรายได้ที่มั่นคงในระยะยาว สำหรับ “เกลือทะเล” ถือเป็นสินค้าทางการเกษตรที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งภาคกลาง เช่น จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นแหล่งผลิตเกลือทะเลแหล่งใหญ่ของประเทศ มีผลผลิตเกลือทะเลเฉลี่ยปีละกว่า ๖๐๐,๐๐๐ ตัน อย่างไรก็ตาม เมื่อในฤดูการผลิตเมื่อผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ส่งผลให้เกิดภาวะอุปทานล้นตลาด (Oversupply) ราคาจำหน่ายตกต่ำ และเกษตรกรขาดอำนาจต่อรองด้านราคา

จากการสำรวจข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ปัจจุบันมี ยังฉางเก็บเกลือทะเลประมาณ ๔๗๕ แห่ง มีความจุรวมสูงสุดประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ขณะที่คาดการณ์ปริมาณผลผลิตในปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ ประมาณ ๖๓๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งสะท้อนว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดแคลนสถานที่เก็บรักษาผลผลิตที่เพียงพอและได้มาตรฐาน เมื่อไม่สามารถเก็บผลผลิตไว้รอจำหน่ายในช่วงที่ราคาสูงขึ้นได้ จึงต้องขายผลผลิตทันทีหลังเก็บเกี่ยว ทำให้ราคาขายไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง นอกจากนี้ปัญหาด้านการตลาดแล้ว เกษตรกรยังขาดการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานที่เหมาะสมต่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม การผลิตเกลือส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีดั้งเดิม ขาดการควบคุมคุณภาพ ทำให้เกลือที่ผลิตได้มีความไม่สม่ำเสมอด้านคุณภาพและสีของผลผลิต เมื่อประกอบกับการกองเกลือไว้กลางแจ้งหรือบริเวณโคกหนองนา ทำให้เกิดความเสียหายทั้งด้านปริมาณ (Quantity Loss) และคุณภาพ (Quality Loss) ของผลผลิต ซึ่งเป็นต้นทุนที่ลดทอนรายได้ของเกษตรกรและทำให้สินค้าเกลือทะเลไทยขาดความสามารถในการแข่งขัน

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและยกระดับศักยภาพของเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลให้สามารถบริหารจัดการผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนิน “โครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต และหรือสร้างหรือปรับปรุงยังฉางสำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙” เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ใช้ในการปรับปรุงระบบการผลิตให้ได้เกลือคุณภาพดี (เกลือขาว) ติดตั้งอุปกรณ์และเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม รวมถึงก่อสร้างหรือปรับปรุงยังฉางเก็บรักษาผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสีย รักษาเสถียรภาพราคา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของเกลือทะเลไทย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพสูง และลดการสูญเสียทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของผลผลิต

๒.๒ เพื่อสนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรในการปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างหรือปรับปรุงยังฉางเก็บรักษาผลผลิตให้ได้มาตรฐาน

๓. เป้าหมายและกลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลในจังหวัดแหล่งผลิตเกลือทะเล ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และปัตตานี ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ กับกรมส่งเสริมการเกษตร ประมาณ ๙๔๐ ราย วงเงินสินเชื่อรวม ๒๘๒.๐๐ ล้านบาท

๔. ระยะเวลาการดำเนินการ

๔.๑ ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติอนุมัติโครงการ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

๔.๒ ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติอนุมัติโครงการ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๗๒

๔.๓ ระยะเวลาการทำสัญญาเงินกู้และจ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) และคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติอนุมัติโครงการ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

๕. คุณสมบัติผู้กู้

๕.๑ เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๒ ไม่มีหนี้ค้างชำระ (NPLs) กับ ธ.ก.ส. รวมถึงไม่มีหนี้ตามโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร (ปปน. เฉพาะ กฟก. กลุ่มที่ ๑) ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ และวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖

๕.๓ เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ และ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ ให้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต และหรือสร้างหรือปรับปรุงยังฉางสำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ ได้

๕.๔ สถานที่ดำเนินโครงการจะต้องตั้งอยู่บนที่ดินของตนเองหรือของบุคคลในครัวเรือน

๕.๕ กรณีสถานที่ดำเนินโครงการเป็นที่ดินของบุคคลอื่น เกษตรกรต้องได้รับความยินยอมและอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จากเจ้าของที่ดินเป็นลายลักษณ์อักษร กรณีที่ดินเช่าจะต้องมีการจัดทำสัญญาเช่าถูกต้องตามกฎหมาย โดยทั้ง ๒ กรณี ต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาการชำระหนี้เงินกู้

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รับทราบรายละเอียด หลักเกณฑ์เงื่อนไขโครงการฯ

๖.๒ กรมส่งเสริมการเกษตร มอบหมายเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดำเนินโครงการฯ สำรวจความต้องการตรวจสอบรับรองพื้นที่การทำนาเกลือทะเล และพิจารณาความเหมาะสมของแผนการปรับปรุงกระบวนการผลิต และหรือสร้างหรือปรับปรุงยังฉางให้กับเกษตรกรที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ทุกราย ก่อนยื่นขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส.

๖.๓ ธ.ก.ส. จ่ายเงินกู้แก่เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล รายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์ปกติของ ธ.ก.ส. กำหนดชำระคืนตามที่มาแห่งรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ สูงสุดไม่เกิน ๑๐ ปี คิดดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการในอัตรา MRR (ปัจจุบัน MRR เท่ากับร้อยละ ๖.๖๒๕ ต่อปี) โดยคิดดอกเบี้ยจากเกษตรกรผู้กู้ในอัตรา MRR - ๓ ต่อปี และรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนผู้กู้ ในอัตราร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันกู้ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๗๒ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการชดเชยเกษตรกรต้องรับภาระดอกเบี้ยในอัตรา MRR

๖.๔ หลังวันครบกำหนดชำระคืนเงินกู้ในแต่ละงวด แต่ยังไม่สิ้นสุดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยตามข้อ ๖.๓ หากผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระได้ทั้งหมดหรือบางส่วน กรณีนี้ ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยปรับเฉพาะต้นเงินกู้ส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๓ ต่อปี จนกว่าผู้กู้จะชำระหนี้ต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้นเสร็จสิ้น โดยเกษตรกรยังได้รับสิทธิชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการฯ

๖.๕ กรณีผู้กู้ประสบปัญหาการผลิตจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามแผน กรณีนี้ ธ.ก.ส. สามารถทบทวนกระแสเงินสดและปรับตารางชำระหนี้ใหม่ให้สอดคล้องกับกระแสเงินสด โดยกำหนดระยะเวลาชำระหนี้เสร็จสิ้นไม่เกินอายุหนังสือสัญญาเดิม โดยเกษตรกรยังได้รับสิทธิชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยตามโครงการฯ

๖.๖ หลักประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด

๗. งบประมาณ

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการฯ รวมทั้งสิ้น ๓๐๗.๓๘ ล้านบาท ดังนี้

๗.๑ เงินทุน ธ.ก.ส. จ่ายเงินกู้ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๘๒.๐๐ ล้านบาท

๗.๒ รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนผู้กู้ จำนวน ๒๕.๓๘ ล้านบาท ทั้งนี้ การคำนวณเงินชดเชยดอกเบี้ยจะคำนวณจากต้นเงินกู้คงเหลือในแต่ละปีภายในระยะเวลาโครงการฯ

โดยขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ และปีถัดไป คืน ธ.ก.ส. เต็มจำนวน และให้นำค่าใช้จ่ายที่ถูกปรับลดลงจากที่ธนาคารเสนอเป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวชี้วัดทางการเงินที่เกี่ยวข้องตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจเพื่อบวกกลับเป็นรายได้ทางบัญชีสำหรับการคำนวณการจัดสรรกำไรสุทธิ และแยกบัญชีการดำเนินโครงการนี้ ออกจากการดำเนินงานปกติภายใต้ระบบบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (PUBLIC SERVICE ACCOUNT : PSA)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเลสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและยังอาจให้ได้มาตรฐาน ลดการสูญเสียและเพิ่มรายได้อย่างยั่งยืน

๘.๒ สร้างเสถียรภาพด้านราคาและยกระดับคุณภาพเกลือทะเลไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันในตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๙. หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

๙.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร

๙.๒ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ประเด็นเสนอ เพื่อโปรดพิจารณาโครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต สร้างหรือการปรับปรุง
ย៉างสำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

ข้อคิดเห็น/ข้อสังเกตของที่ประชุม

ประธานให้ข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้โครงการดำเนินได้อย่างราบรื่น คู่มือโครงการต้องระบุ
เงื่อนไขการเข้าร่วมให้ชัดเจนเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือว่าจะต้องขึ้นทะเบียนก่อนวันที่
กำหนดหรือก่อนมติ ครม. โดยจังหวัดแหล่งผลิตเกลือทะเลทั้ง ๗ จังหวัดต้องตรวจสอบและยืนยันรายชื่อให้
เรียบร้อย แม้ว่าจำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนในระบบประมาณ ๖๐๐ ราย แต่จำนวนเกษตรกรจริงมีประมาณ
๙๔๐ ราย ดังนั้นการตรวจสอบและยืนยันรายชื่อผ่านสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนเป็นสิ่งจำเป็น
เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ไม่ได้อยู่ในระบบการผลิตมาเข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ การสร้างความเข้าใจให้เกษตรกร
เกี่ยวกับโครงการจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของสถาบันเกษตรกรเพื่อประชาสัมพันธ์และอธิบายหลักการใช้เงินกู้
ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีย៉างหรือพื้นที่เก็บเกลือทำให้การเก็บรักษาผลผลิตในช่วงที่ราคาต่ำเป็นเรื่องยาก
ดังนั้น การให้ข้อมูลและคำแนะนำที่ชัดเจนตั้งแต่เริ่มโครงการจึงมีความสำคัญ เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหาร
ผลผลิตได้อย่างเหมาะสมและลดความเสี่ยงการสูญเสียผลผลิต

นายนิติรักษ์ เกากัน นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน สอบถาม
คุณสมบัติของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะข้อกำหนดให้ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิตและสร้าง
หรือปรับปรุงย៉าง เกษตรกรอาจไม่สามารถดำเนินการทั้งสองอย่างได้พร้อมกัน เนื่องจากการปรับปรุง
กระบวนการผลิต เช่น การปูพลาสติกเพื่อปรับปรุงคุณภาพเกลือก็ใช้ต้นทุนสูงอยู่แล้วและเกษตรกรส่วนใหญ่
ไม่มีย៉าง ต้องพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของเงื่อนไขดังกล่าว

ประธานกล่าวว่า การใช้เงินของโครงการ (objective) ไม่ใช่เรื่องคุณสมบัติของเกษตรกร
เงินโครงการสามารถใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิต และ/หรือ สร้างหรือปรับปรุงย៉าง โดยเกษตรกรสามารถ
เลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามความจำเป็นและความเหมาะสมของตนเอง เช่น เกษตรกรอาจเลือกใช้เงินลงทุน
ปรับปรุงกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยี เช่น การปูผ้าพลาสติกเพื่อให้ได้เกลือขาวมากขึ้น ซึ่งสามารถเพิ่มราคา
จำหน่ายและกำไรได้โดยไม่ต้องสร้างย៉าง บางรายอาจเลือกสร้างย៉างเพื่อเก็บสำรองขายในช่วงราคาดี
โดยไม่ต้องปรับปรุงกระบวนการผลิต หรือหากพื้นที่และงบประมาณเพียงพอ ก็สามารถทำทั้งสองอย่างร่วมกันได้
ดังนั้น โครงการมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของเกษตรกร

พ.จต.สุระชัย ฉัตรรักษา รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร กล่าวเพิ่มเติมว่า การกำหนดระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ย ๓ ปี เนื่องจากเงินสนับสนุน
เป็นเงินลงทุนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการผลิตและ/หรือสร้างย៉าง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ ปีจึงจะคืนทุน
และคุ้มค่าต่อผลตอบแทน เกษตรกรสามารถเลือกใช้เงินตามความเหมาะสม เช่น ปรับปรุงกระบวนการผลิต
เพื่อเพิ่มสัดส่วนเกลือขาวให้ขายได้ราคาดี หรือสร้างย៉างเพื่อเก็บสำรองผลผลิตในช่วงราคาคงต่ำ ทั้งนี้
การปรับปรุงคุณภาพเกลือและการมีสถานที่เก็บสำรองช่วยกระจายชีพพลาย ลดความผันผวนของราคา และ
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จากเดิมที่เกลือขาวมีสัดส่วนเพียง ๑๐% ของผลผลิต สามารถเพิ่มขึ้นจากการใช้
เทคโนโลยีส่งผลให้เกษตรกรขายได้ราคาดีและรักษาคุณภาพตลาดในช่วงที่ผลผลิตล้น

นางสาวแพรวพรรณ คงประโคน ผู้อำนวยการส่วนสารสนเทศการผลิตปศุสัตว์และประมง
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวว่า ควรปรับชื่อโครงการให้เหมาะสม เป็น “โครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุง
กระบวนการผลิต สร้างหรือการปรับปรุงย៉างสำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙”
เพื่อให้สะท้อนวัตถุประสงค์ของโครงการที่ครอบคลุมทั้งการปรับปรุงกระบวนการผลิตและหรือการสร้างหรือ
ปรับปรุงย៉างอย่างชัดเจน

มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม

๑. รับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เห็นชอบตามหลักการของโครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิต สร้างหรือการปรับปรุงยังอาจสำหรับเกษตรกรผู้ทำนาเกลือทะเล ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ ตามที่เสนอ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ มอบหมายกรมส่งเสริมการเกษตรทำหนังสือแจ้งกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อประสานตรวจสอบข้อมูลทะเบียนรายชื่อสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนาเกลือทะเลตามฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมสหกรณ์

๑.๒ มอบหมายสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดำเนินการตรวจสอบชื่อโครงการและเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการให้ถูกต้อง

๑.๓ มอบหมายฝ่ายเลขานุการและสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาร่วมกันในการเสนอโครงการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างรวดเร็ว

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ
- ไม่มี -

เลิกประชุม ๑๒.๐๐ น.

นางสาวธรรณ ภิญาญ

(นางสาวธรรณ ภิญาญ)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวนันท์มาส ทองปลี

(นางสาวนันท์มาส ทองปลี)

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกลือทะเลไทย
ผู้ตรวจรายงานการประชุม